

Avesta Art 2017

”Identitet”

När det gamla järnbruket var i drift var arbetarna tätt förknippade med sina jobb. De var just arbetare - stolta, betydelsefulla, sysselsatta, gjorde rätt för sig och hade en tydlig roll. I detta låg även platsen i en given samhällsklass och de sociala förväntningar som följde med detta. De var en del av den kollektiva kraft som lade en betydande grund för landets välfärd ännu idag. Arbetarna - männen och pojkarna var naturligtvis också enskilda individer med olika förhoppningar och öden. Ofta hade de familjer därhemma. Familjerna, med kvinnorna och flickorna i spetsen höll ett annat maskineri vid liv och med vilket de identifierades med. Hemmet, gården, omvårdnaden, grödorna och hushållssysslorna. Ramarna för vilken lott en gavs begränsades till mångt och mycket av ens kön och klasstillhörighet. Kvinnorna kämpade för att betraktas som egna individer och att få möjlighet att rösta och påverka omvärlden. Det kan tyckas självklart att inte begränsas av exempelvis sitt kön eller sitt ursprung, men verkligheten ser annorlunda ut. Vilka verktyg brukas för att ge exempelvis olika etniciteter, minoriteter, grupper, samhällsklasser samt män och kvinnor samma rättigheter, i teori och praktik? Identitetsbegreppet kopplas till mänskliga rättigheter och respekt och refererar till tanken om tolerans.

Identitet kan vara den enskilda unika individen, den egna personliga sfären med alla dess rättigheter, skyldigheter och potential men sträcker sig även utanför den egna kroppens och uppfattningens gränser. Identitet kan kopplas till kollektiva, kulturella och territoriella gränser. En plats, stad, region, ett land, en kontinent, ett politiskt område eller zon. En plats identitet kopplas till platsens själ eller ande, Genius loci, den unika atmosfär som råder på en given plats och som genomsyrar stämningen där och ofta relaterar till dess historia. Ur ett centraliserat perspektiv associeras ofta bruksorter som förlegade och outvecklade och som ointressanta avfolkningsbygder, åtminstone om dess ekonomiska resurser sinat. Idag söker ofta gamla bruksorter hitta nya identiteter och värden att förknippas med parallellt med det äldre arvet, något som håller bygden samman och definierar den i en ny epok. Kanske nya folkgrupper anlant och tillfört nya impulser.

Identitet är ett tvåsidigt mynt som å ena sidan kan vara inskränkt, pålagd och påtvingad och bäras av sociala konstruktioner, fördomar och föreställningar där en definieras av andra eller fungera som en bekräftelse och nyckel till trygghet, tillhörighet, stolthet och frihet. Det kan handla om självbild och självförverkligande men står alltid i relation till och förhåller sig till omvärlden. Identitetsfrågan kan vara bärare av normer, barriärer, skapa polarisering och måla upp världen i svart och vitt men även röra sig i en gråskala, skapa konflikt och konsensus. Identitet är inte statiskt utan något som är i ständig rörelse.

Utställningen fokuserar på identitet ur olika perspektiv. Kollektiva och individuella aspekter, frågor om kultur, historia, nationalitet, etnicitet, genus, makt och normer synliggörs i skiftande uttryck och tekniker.

OLEK

f. 1978, Agata Oleksiak, Polen. Bor nu i N.Y.C

För Avesta Art 2016 skapade virkdrottningen OLEK installationen "In the blink of an Eye". Till hjälp att virka denna installation hade Olek ett team av lokala invandrarkvinnor bakom sig. Efter att ha tagit del av deras starka berättelser och efter Brysselattackerna 2016 beslöt sig Olek för att göra en dramatisk förändring av installationen. Via installationen väcks frågor som vad händer i och med en människa när den plötsligt måste lämna allt bakom sig och fly? I installationen är hemmet centralt och för OLEK fylls ett hem av de känslor och stämningar och den prägel som skapas genom människorna som bor och vistas där. När blir ett hus ett hem?

Linda Bäckström

f.1982 i Bomhus, bor i Stockholm

Lindas visuella uttryck relaterar till den amerikanska kulturen och den amerikanska drömmen ur ett utforskande perspektiv. I gestaltningen vilar en dubbel kodning, såväl ett granskande och ifrågasättande som intresse och nyfikenhet för dessa kulturella uttryck blottar sig i hennes skulpturer och objekt. Makt, status, materiella värden, ursprung och den eviga drömmen om frihet gestaltas och problematiseras.

Anetta Mona Chişa & Lucia Tkáčová

f. 1975, Rumänien, f. 1977, Slovakien

Duon Anetta Mona och Lucia är verksamma i Prag och Berlin. De har jobbat ihop sedan år 2000 och har båda examen från Academy of Fine Arts and Design i Bratislava. Utforskandet av sociala, historiska, personliga och politiska aspekter där genusfrågor och deras roll som östeuropeiska konstnärer i en värld där väst är normen, ligger ofta i fokus. I Avesta Art medverkar de med tre verk som alla på olika sätt reflekterar över behov av samhällsliga förändringar och ställer frågor hur dessa kan föras. Vardaglig kamp eller en uppblående revolution? Den kollektiva eller den enskildes kamp? Alla strider vi för något.

Cooper&Gorfer

Sarah Cooper f.1974, USA och Nina Gorfer f.1979, Österrike, bor i Göteborg och Berlin

Cooper&Gorfer är teamet som använder kameran som pensel. Under sina många resor fångar de såväl den själ en given plats besitter som de kollektiva berättelserna och den enskilde individens personliga historia och karaktär och berör med detta kulturell identitet. Via de många konsthistoriska referenserna är fotografierna i sin komposition ofta bekanta, såväl som bärare av narrativa, romantiska och mytiska element. I Avesta Art medverkar de med delar ur de många olika serierna de skapat genom åren.

Maja Gunn

f.1976, uppvuxen i Ludvika, bor i Stockholm

Maja är såväl modedesigner som forskare inom modedesign. Hon avlade doktorsavhandlingen "Body Acts Queer – Clothing as a performative challenge to heteronormativity" från Textilhögskolan i Borås. Maja fick år 2016 Landstinget i Dalarnas kulturstipendium med följande motivering, vilken uttrycker essensen i hennes arbete väl. "Majas textila konst och design provocerar och ifrågasätter normer. Hon tänjer på gränserna och får oss att tänka till. Maja väver ihop design och samhällskritik och med sitt arbete lyfter hon aktuella och viktiga frågor om feminism, könsroller och normkritik."

I Avesta Art 2017 kommer hon bland annat delta med Collection L som handlar om lesbisk identitet och ett nytt projekt som fokuserar på barns icke-vita förebilder, och imiterandet av dessa.

Melissa Henderson

f. 1977, bor i Malmö

Melissa deltog i Avesta Art 2016 tillsammans med poeten Hanna Hallgren med verket "Välfärdsstaten" vilket belyste vithetsnormen och språkliga strukturers påverkan och dess arv av referenser. I 2017 års utställning behandlar Melissa frågor om nationalitet, tillhörighet och migration. I installationen "PASSE-PARTOUT" möter vi sceneriet från fem olika fiktiva migrationsverk i världen. Tunga skrivbord, byråkratiska processer, rytmiskt slående dörrar och stämplor, dokument utspridda runt skrivborden vittnar om att det är hög aktivitet på platserna. Vems ansökan avslås och vems tillstyrks?

Leif Holmstrand

f.1972, Mariannelund, bor i Malmö

Leif kommer att medverka i Avesta Art med två olika verk. Det ena är installationen "Acquiring Bodies". Verket är uppbyggt av ett drygt femtiotal begagnade och skadade barnvagnar som är ett monument över sorg, låst ilska, hunger och önskad reproduktion. Barnvagnen är ofta förekommande i Leifs installationer och här står barnvagnen i egenskap av "förbrukad" i centrum. En sorts ständigt sorgearbete som gäller alla åldrar.

Det andra verket "The Purpose" är ett ljudverk som genom sin sammansättning och sitt queerperspektiv ifrågasätter och söker utmana heteronormativitet.

Aidan Salakhova

f. 1964, Moskva

I Aidans verk möts ofta västerländsk och österländsk kultur och tradition, via såväl formspråk som innehåll. Kvinnan, synen på kvinnan och hennes roll i en modern värld är central i Aidans uttryck. Den draperade kroppen och slöjan med all dess symbolik har varit ett återkommande tema. Verken bär ofta en erotisk karaktär där kön, kropp och blick är i fokus. Aidan kommer medverka med en serie marmorskulpturer, hon pendlar mellan Moskva och sin studio i Carrara.

Larissa Sansour

f. 1973 i Jerusalem, bor i London

I sin sci-fi inspirerade film "In the future they ate from the finest porcelain" behandlar Larissa frågor om mytens roll för historieskrivning, faktabildande och identitet. Filmens protagonist är en historieförfalskare och narrativ terrorist som genom att plantera bevismaterial om sin fiktiva kulturs existens vill säkerställa att denna i framtiden blir en del av historien. Hon skapar genom detta territoriella anspråk och lägger grunden för rättigheterna till en nation.

Mary Sibande

f. 1982, Barberton, verksam i Johannesburg

Utgångspunkten i Marys verk är utforskandet av identitet och maktperspektiv ur det postkoloniala Sydafrikas kontext. Tillsammans med dessa aspekter ifrågasätter Mary stereotypa avbildningar av kvinnor, speciellt afrikanska kvinnor, i vår samtid. Ramen för detta är ofta i ett privat sceneri där motsatsförhållanden som underkastad/dominant, slav/ägare, bunden/fri står som tydliga maktmarkörer. I verket "Let slip the dogs of war" möter vi en kvinna som inte längre är bunden, hon tar här kommandot och bär symboliskt en klänning i den sydafrikanska anti-apartheidrörelsens färg.

Anders Sunna, Michiel Brouwer

f. 1985, från Kieksiäisvaara, bor i Jokkmokk och f.1985 Alkmaar/Nederländerna, bor i Göteborg

Anders Sunnas konst är av personlig-politisk karaktär och behandlar såväl statens exploatering av det samiska samhället som familjens privata bakgrundshistoria som samer och renskötare och deras kamp mot hur makten behandlat dem. Han riktar skarp kritik mot både stat, politisk tillämpning och även det samiska samhället. Anders arbetar ofta med måleri och collage, inte sällan i graffiti/streetartstil, men även med olika typer av installationer och objekt.

Michiel Brouwer är en dokumentärfotograf som på senare år fokuserat på en likartad frågeställning som Anders Sunna, exempelvis hur staten exploaterar naturresurser, det samiska samhället och den rasism och maktordning som utövas. Tillsammans driver de projektet Maadtoe som fokuserar på att synliggöra detta ur såväl ett historiskt som samtida perspektiv. Anders personliga grund som same och Michiels granskande öga kontrasterar och balanserar varandras uttryck väl.

Pernilla Stalfelt

f.1962, Stockholm

Pernilla är en uppmärksammad barnboksförfattare som ofta gett sig på ämnen som kan tyckas svåra i sin litteratur. Med böcker som "Kärleks-boken", "Livet-boken", "Döden-boken", "Bajs-boken", "Vem är du?" och "Alla barns rätt" tar hon sig an teman som hör livet till med humor och allvar i en skicklig balans. I Avesta Art 2017 skapas en "familjevärld" med grund i "Vem är du?" och "Alla barns rätt".

Alexander Tallén

f. 1988, Stockholm

Alexanders porslinsgestalter som i sitt formspråk tangerar såväl rokokoestetik som kitsch och exotism är ofta självporträtt i miniatyr. Han utforskar ofta frågor runt självbild och mansrollen genom tiderna men även funderingar om hur det är att vara människa i en modern värld, där evolutionens takt inte harmonierar med de tekniska framstegens framfart, kan läsas in. Med en skarp och ironisk blick lyfts de olika föreställningar som, även om de kan vara allmänmänskliga och existentiella, kopplas till mytbildningen kring mannens väsen, vilka bidrar till att upprätthålla könsstereotypa mönster. Hur ser vi på mansroll, manlighet och machokultur idag- är bilden uppdaterad eller förlegad och i behov av förändring?

Ella Tillema

f.1983 Stockholm, bor i Malmö

Ella är mest känd för sina fotorealistiska målningar och pamfletter som ofta belyser olika former av maktordning och ger en röst åt de utsatta och mindre privilegierade i samhället. I installationen "Vem som än vinner är det vi som förlorar" ställer Ella frågor om kollektivets och arbetarrörelsens framtid och existens, till tonerna av kända musikaliska stycken- framförda i moll, av orkestern Röda kapellet.